

Utlåtande 2009: RII (Dnr 303-2300/2008)

Stockholm – en klimatsmart stad

Motion av Mattias Ericson (v) (2008:68)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande
Motion (2008:68) av Mattias Ericson (v) om Stockholm – en klimatsmart stad avslås.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Mattias Ericson (v) har i motion (2008:68) yrkat att kraftiga insatser mot växthuseffekten vidtas. Motionären riktar särskild vikt vid åtgärder för energiframställan och föreslår att staden ska (1) investera i klimatsmart energi med medel från de kommunala privatiseringarna, (2) subventionera inköp och produktion av solceller, (3) all el som staden köper ska vara miljövänlig och klimatsmart samt att (4) staden ska skapa en fond för forskning om miljövänlig elproduktion.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder. Stockholms Stadshus AB avstår från att lämna ett eget yttrande på remissen. Samtliga bolag har avgett kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret anser att kommunfullmäktige har formulerat mål för vad motionären efterlyser, åtgärder för att minska klimatpåverkan.

Fastighetsnämnden anför att Stockholm ska vara en klimateffektiv stad. Stadshusalliansen satsar en miljard kronor fram till 2010 i ett arbete för att inventera Stockholms stads offentliga miljöer, kommunala bostäder och fastigheter för att hitta miljö- och energibovar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiv till att staden stödjer utvecklingen av teknik för energieffektivisering och alternativ energiproduktion och att Stockholms stad är ett utmärkt skyltfönster för spjutspetsteknik och svenskt miljöteknikkunnande. Nämnden delar analysen att det inom Sveriges gränser finns mycket kunnande, utvecklingsarbete och nya tekniker och att det till stor del saknas efterfrågan på många produkter och tjänster som inte prövats i större skala. En sådan arena skulle kunna vara Stockholms stad, eftersom staden i kraft av stor inköpare och fastighetsägare skulle kunna bidra till att påskynda utvecklingen.

AB Familjebostäder anser i stort att CO₂-utsläppen kan minskas med 12-13 procent genom energibesparingsåtgärder med upp till två års återbetalningstid, vilket gör att investeringar från klimatfonder inte behövs och att kostnaden för solceller måste ned innan det blir lönsamt att investera i en sådan utbyggnad som motionären föreslår. När det gäller elanvändning som andel av energianvändningen i bolaget konstateras att 10 procent av energin är el, och att klimatåtgärder ger större effekt om de riktas mot värmeproduktionen än på elinköpen.

AB Stockholmshem instämmer i motionärens inställning att stora insatser måste göras för att hejda klimatförändringarna. Motionären tar specifikt upp frågan om att producera elen klimatsmart. För Stockholmshems del uppgår idag den totala koldioxidbelastningen till 82 ton. Av denna utgör elproduktionen endast 5 ton. Av denna anledning satsar bolaget mest på att ersätta fossila bränslen, olja och stadsgas, med fjärrvärme och egen värmeproduktion från pellets. Den el som bolaget använder i sina fastigheter kommer senast 2010 att bytas ut mot så kallad grön el.

AB Svenska Bostäder anser att de största klimatbesparingarna görs genom riktade satsningar på energibesparande åtgärder och att solceller enligt bolagets uppfattning är en mycket dyr form av elproduktion som knappast kan motiveras i befintlig bebyggelse. Vid nybyggnation däremot bör såväl solceller som solfångare kunna utnyttjas i betydligt större utsträckning än vad som gjorts hittills. Slutligen konstaterar bolaget att det nuvarande systemet med Elcertifikat syftar till att skapa lönsamhet i miljövänlig elproduktion. Ytterligare

stöd till specifika forskningsprojekt kan säkert bidra positivt till framtida lösningar.

Mina synpunkter

Motionären skjuter över målet eftersom han dels kräver insatser som inte är klimateffektiva, och dels gör detta utan att se till de mål och projekt som redan idag finns i stadens verksamhet.

Vi har ökat antalet stockholmare som åker kollektivt till arbetet på morgonen, sett till att få laddstationer på plats för elbilar och har säkerställt tillgången av fordonsgas – något som den tidigare majoriteten misslyckats med. Vi har tagit bort den hindrande byråkratin för att skaffa köksavfallskvarnar och inlett ett samarbete med näringslivet – klimatpakten – för att förankra och säkerställa ett hållbart Stockholm.

Stadshusalliansen har tagit fram mål på energieffektiviseringar som nu genomförs ute i bolag och förvaltningar. Totalt ska energianvändningen i stadens egna byggnader och anläggningar i enlighet med miljöprogrammet för 2008-2011 effektiviseras med minst 10 procent. Detta är i linje med tanken att den billigaste kilowattimmen är den som aldrig köpts in från början.

Det som slukar energi i staden är uppvärmning och genom långsiktigt arbete har Stockholms stad sedan länge en hög andel hushåll anslutna till fjärrvärmenätet. I Stockholmsområdet försörjs cirka 600 000 hushåll och merparten av arbetsplatser och andra kommersiella ytor med fjärrvärme. Det motsvarar cirka 75 procent av värmebehovet. Fjärrvärmen kommer till cirka 80 procent från förnyelsebara källor och släpper ut en tredjedel av koldioxiden jämfört med 1986, då det producerades hälften så mycket energi till stockholmarna.

Överlag finns stora vinster, såväl miljömässiga som ekonomiska, att hämta i energieffektiviseringar i stadens fastigheter. Fastighetskontoret har gjort en förstudie för EPC (Energy Performande Contracting) på 144 000 kvm av beståndet och studien visar på en besparingspotential på 32 %. I de tre miljöprofilprojekten – Norra Djurgårdsstaden, Västra Liljeholmen samt miljonprogrammets upprustning – finns stor potential att få ner energibehoven till rekordartade nivåer. Norra Djurgårdsstaden har föreslagits endast släppa ut 1.5 ton CO² ekvivalenter/inneånare år 2020. Angående motionärens yrkande att investera i klimatsmart energi med medel från de försäljningar som hans eget parti röstade emot kan det konstateras att majoriteten investerar totalt 10 miljarder i miljöprofilerad upprustning för miljonprogrammen, och en viktig del kommer att vara energieffektiviseringsåtgärder i lägenheterna. I miljonprogrammen räknar experter med att genom investeringar i isolering, värmepum-

par, ventilering, etc. kunna halvera energianvändningen i en vanlig lägenhet. En lägenhet i miljonprogrammet kräver för närvarande som mest cirka 180 kWh/m², vilket ligger 70 kWh/m² över normen för en modern lägenhet. Genom tidigare nämnda investeringar kan antalet kWh/m² som krävs för uppvärmningen drastiskt reduceras till en nivå av ca 90 kWh/m². Detta är till gagn både för klimatet och för de boende som kan komma att få lägre kostnader.

Det ska noteras att staden i sitt miljöprogram (antaget november 2007) kopplar ihop den långsiktiga visionen för Stockholms utveckling och hållbara tillväxt: Vision Stockholm 2030. Enligt beräkningar kommer Stockholm att vid denna tid ha nära en miljon invånare. Idag ligger stockholmarens växthusgasutsläpp på knappt 4 ton koldioxidequivaler (CO²ekv) per capita. Ett av delmålen i miljöprogrammet är att staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar med 10 procent per stockholmare till 2011.

Stadshusalliansens budget för 2009 har fastställt ett mål om en reduktion till 3,0 ton CO²ekv per capita till 2015, vilket innebär att ambitionsnivån höjts. Det innebär en minskning med 43 procent av utsläppen mellan 1990 och 2015 och 25 % mellan 2009 och 2015. Staden har beslutat att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad år 2050, vilket ska åstadkommas bl.a. genom effektiviseringar i redan existerande bebyggelse, de nya miljöprofilsstadsdelarna (där Norra Djurgårdsstaden ska vara fossilfritt redan till 2030), och miljösmart utveckling av Stockholm där givetvis miljöbilsutvecklingen är en viktig del. Urbana miljöer är redan dokumenterat de mest effektiva ur klimat- och energisynpunkt, med korta transportsträckor och möjligheter till utbyggd kollektivtrafik, infrastruktur i form av fjärrvärme och effektiv energiöverföring samt stordriftsfördelar när det kommer till hanterandet av avfall.

Motionären vill även utreda kostnaderna för kommunal investering i solceller. En storskalig satsning på solceller är i dagsläget inte kostnadseffektivt, eftersom kostnaden för el från solceller ligger cirka tio gånger högre än det gängse marknadspriset på el. Regeringen anslår för området Energi (Utgiftsområde 21 i statsbudgeten 2009) 100 miljoner kronor på stöd till energislag som ur klimathänseende är viktiga men som ännu inte är konkurrensförmåga – biogas och solcellsenergi är här de två främsta energiformerna som då stimuleras. Ytterligare 122 miljoner anslås för 2010. Så sent som den 27 april 2009 utfärdade exempelvis Elforsk, Energimyndigheten, bygg- och fastighetsintressenter och solcellsindustri en utlysning om 3 miljoner kronor som kan användas för kommersialiserandet av solcellsanknutna produkter eller tjänster.

Vidare anslår exempelvis Energimyndigheten och Vinova tillsammans 21 miljoner kronor för forskning kring molekylära solceller, så kallade Grätzel-solceller. Projektet, som är ett samarbete mellan Uppsala Universitet, KTH och

Swerea IVF, ska ta fram teknik för storskalig tillverkning av molekyllära solceller. Det pågår stora nationella satsningar inom detta område. Jag anser att det inte är en kommunal kärnuppgift att subventionera privatpersoners installation av solceller på villatak.

I den takt vindkraftsparken byggs ut i Sverige kommer den energin att ingå i den flora av miljömärkt el som kommer att finnas på marknaden, en marknad där staden och dess verksamheter är en köpare. För vindkraft anslår staten i år 70 miljoner kronor för marknadsintroduktion av vindkraft, och 50 miljoner för planeringsstöd till kommunerna.

Angående motionärens yrkande om att skapa en forskningsfond för miljövänlig energiproduktion vill jag citera AB Svenska Bostäders remissvar: ”bolaget [*konstaterar*] att det nuvarande systemet med El-certifikat syftar till att skapa lönsamhet i miljövänlig elproduktion”. Vi betalar alla för att göra miljövänlig elproduktion mer bärkraftig genom de el-certifikat som infördes år 2003. Ovanpå detta fördelas på nationell nivå bara i år över en miljard kronor i statsbudgeten för att bättre kommersialisera landvinningar inom energiframställningsforskningen. Forskning är inte en kommunal kärnuppgift.

Till sist vill jag bara konstatera att idag är ca två tredjedelar av stadens elanvändning miljömärkt och de flesta förvaltningar och bolag i staden planerar att köpa miljömärkt el så snart deras nuvarande elavtal löper ut. Detta i enlighet med målet i det av kommunfullmäktige antagna miljöprogrammet 2008-2011 om att upphandlad el i stadens verksamheter bör uppfylla krav för miljömärkning.

Jag föreslår att kommunstyrelsen utifrån detta föreslår kommunfullmäktige att besluta att avslå motion (2008:68) av Mattias Ericson (v).

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2008:68) om Stockholm – en klimatsmart stad

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Roger Mogert* (s) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. I huvudsak bifalla motionen.
2. Därutöver anför följande.

Som framgår av remissvaren är stadens miljöförvaltning positiv till att staden stödjer utvecklingen av teknik för energieffektivisering och alternativ energiproduktion. Det är tråkigt att föredragande borgarrådet avfärdar denna möjlighet för staden att bidra till energiutvecklingen. Inom Sveriges gränser finns mycket kunnande, utvecklingsarbete och nya tekniker. Däremot saknas ibland efterfrågan på klimatsmarta produkter och tjänster som inte prövats i större skala. Här skulle Stockholms stad kunna ha en nyckelroll; i kraft av stor inköpare och fastighetsägare skulle staden kunna bidra till att påskynda utvecklingen. Men då krävs politisk vilja – något som saknas hos den borgerliga majoriteten.

Användandet och utvecklingen av förnybar energi är en knäckfråga inför framtiden. Precis som motionären skriver så kan solenergi tas vara på inte bara genom solceller och elproduktion, utan också till värmeproduktion via solfångare. Detta är en möjlighet som finansborgarrådet inte ens kommenterar i sina synpunkter. Som fastighetskontoret påpekar har solfångare hög verkningsgrad och är relativt billiga att producera och installera. Stockholms stad borde därför i betydligt högre grad än idag satsa på att utveckla arbetet med förnybar energi i form av både solceller och solfångare. Finansborgarrådet lyfter istället fram energieffektivisering som lösning. Energieffektivisering är avgjort en viktig pusselbit i klimatarbetet, men den räcker inte på långa vägar. Det är uppenbart att den moderatstyrda majoriteten är helt ointresserad av att staden ska spela en aktiv roll för att bidra till en positiv energi- och teknikutveckling som skulle vara alla till gagn.

Det finns dessutom en stor potential för nya, gröna jobb, om man investerar i modern, miljövänlig teknik. Det är särskilt viktigt i dagens ekonomiska kris. Om vi inte satsar på teknikutveckling nu kommer vi att bli omsprungna i den internationella konkurrensen. Därför vill vi socialdemokrater investera i energiforskning och kommersialisering av grön teknik. Det handlar om tusentals jobb som skulle kunna skapas, om den politiska viljan bara fanns.

Den borgerliga majoriteten har beslutat att målet för utsläpp av växthusgaser är 3,0 ton koldioxidekvivalenter per invånare år 2015. Det är bra att utvecklingen i Stockholm går åt rätt håll. Samtidigt visar beräkningar från KTH att även om inga nya åtgärder skulle vidtas, så skulle utsläppen av växthusgaser ändå vara 3,1 ton år 2015. Utsläppen av växthusgaser beräknas nämligen minska (i kombination med att Stockholms befolkning beräknas öka) till år 2015 tack vare åtgärder som planerats och/eller beslutats redan innan majoritetens nya växthusprogram antogs. Majoritetens mål om 3,0 ton är alltså föga ambitiöst. Till detta kan läggas att Svenska Naturskyddsföreningen anser att utsläppen av växthusgaser i Sverige på sikt måste vara lägre än 1,0 ton per år och person. Även om majoriteten berömmar sig av att ha ett ambitiöst mål för klimatgasutsläppen kan vi konstatera att det återstår mycket att göra på detta område.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. i huvudsak tillstyrka motionen samt
2. att därutöver anförda följande:

Stockholms stad måste höja ambitionsnivån och genomförandetakten i klimatarbetet. I Miljöpartiets budget för 2009 med inriktning för 2010 och 2011 aviseras avsättningar från vinstmedel, 'klimatmiljarder' just för de satsningar på energiomställning och satsning på spetsteknik som motionen efterlyser.

Den el som staden använder i framtiden, som uppfyller kraven på miljömärkt el, bör produceras av staden eller köpas från leverantörer som enbart producerar miljömärkt el.

Det är viktigt att staden så som en stor fastighetsägare satsar på energieffektivisering och ny miljöteknik. Staden ska vara framsynt i sitt miljöarbete och vara bra på att söka pengar för olika klimatskyddande och energibesparande projekt. Att vara i framkant och innovativ när det gäller ny miljöteknik skapar ett gott rykte och mervärde för Stockholm. Inom exempelvis solcellstekniken utvecklas just nu ny teknik och nya billigare material som kraftigt minskar investeringskostnaderna. Små solcellsanläggningar för specifika elenergiebehov kan bli ännu mer intressant. Även utvecklingen av små vindkraftverk går fort och kan vara värt att studera närmare. Här spelar Energi-centrum en viktig roll och det är viktigt att dess verksamhet permanentas. Den borgerliga majoriteten har ännu inte lämnat något besked i den frågan.

Ett klimatsmart tänkande ska genomsyra alla stadens verksamheter. De tjänstebilar som den nuvarande majoriteten infört bör därför slopas och effektiva system med tjänstecyklar och bilpooler utformas.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Bifalla motionen
2. Därutöver framföra följande

Stockholm stad har ett bra rykte i miljösammanhang vilket till exempel utnämningen till Europas miljöhuvudstad 2010 visar. Ett problem med en sådan utmärkelse är att det är lätt för stadens politiker att luta sig tillbaka och visa på vad som redan gjorts på miljöområdet istället för att göra nya framsteg. Det måste vara tvärtom. Stockholm har med sin etablerade miljöprofil ett oerhört ansvar globalt sett. Stockholm måste visa att det går att förena ett hållbart samhälle med teknisk utveckling och välfärd. Vårt miljöprofilområde Hammarby Sjöstad är redan internationellt känt och det planerade miljöprofilerade Norra Djurgårdsstaden har alla chanser att bli det. Vi anser att de planerade miljöprofilområdena Norra Djurgårdsstaden och Lövholmen självklart ska an-

vända den senaste miljötekniken. Vi vill se områden där naturen inte tar skada, varken av byggmaterialet, byggprocessen eller de framtida boende.

Vänsterpartiet vill se en process som leder till att alla hus som byggs i Stockholm är passivhus eller plushus som producerar energi och kan överlämna eventuellt överskott till det allmänna elnätet. Solpaneler och solfångare tillsammans med vindkraftverk kan då stå för den framtida bostadsnära energin. Den nuvarande borgerliga majoriteten är väl förtrogen med marknadsmekanismer och vet att det ofta är oerhört svårt att sälja en produkt innan den fått en plats på marknaden – innan efterfrågan skapats. Hur skapas efterfrågan på solceller, jo genom att någon går i bränschen och börjar använda och utveckla dem. Stockholm kan ta det ansvaret, vi kan lägga ekonomiska resurser för att utveckla ny miljösmart teknik, vi har både kompetens och ekonomi. Vi kan inte lägga det på någon annan, då lever vi inte upp till utnämningen Europas miljöhuvudstad 2010.

Vi står inte bakom den borgerliga majoritetens utförsäljningar. Vi stödjer dock satsningen på upprustning och energieffektivisering av miljonprogramsområdena. Däremot är vi övertygade om att 10 miljarder bara täcker en oerhört liten del av upprustningsbehovet och vi är rädda för att de utlovade energieffektiviseringarna försvinner i förmån för mer akuta stambyten och badrumsrenoveringar. Stambyten är något som hör till löpande underhåll och kan inte kallas en miljöprofilerad upprustning. Om miljonprogramsområdena verkligen ska bli det tredje miljöprofilområdet måste mer ekonomiska resurser till.

Vi menar att borgarrådet till stor del missuppfattat motionens intention. Hon talar gång på gång om att det inte finns ekonomi i förslaget, att det inte skulle bära sig, att det inte skulle löna sig. Men motionens intention är inte att skapa ekonomi i elanvändningen i första hand. Intentionen är att genom satsningar stimulera till effektiviseringar av en teknik som sedan kan användas av Stockholms Stad, men även andra kan dra fördel av. På det sättet kan vi som stad påverka klimatet till det bättre.

Föredragande borgarråd menar att forskning inte är en kommunal kärnuppgift. Vi menar att begreppet kommunal kärnuppgift, är ett märkligt sett att se på kommunal verksamhet. Att tala om kommunala intressen vore betydligt mer fruktbart. Att det är ett kommunalt intresse att stimulera till forskning och utbildning är självklart och borde därför vara en naturlig del i stadens verksamhet.

Därför stöder vi motionens intention och ide om att uppmuntra forskning genom att staden avsätter medel i en fond riktad till forskning om miljövänlig elproduktion.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

Motion (2008:68) av Mattias Ericson (v) om Stockholm – en klimatsmart stad avslås.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:

STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Ylva Tengblad

ÄRENDET

Mattias Ericson (v) har i motion (2008:68) till fullmäktige yrkat att kraftiga insatser mot växthuseffekten vidtas. Motionären riktar särskild vikt vid åtgärder för energiframställan, däribland att (1) investera i klimatsmart energi med medel från de kommunala privatiseringarna, (2) subventionera inköp och produktion av solceller, (3) all el som staden köper ska vara miljövänlig och klimatsmart samt att (4) staden ska skapa en fond för forskning om miljövänlig elproduktion.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder. Stockholms Stadshus AB avstår från att lämna ett eget yttrande på remissen. Samtliga bolag har avgett kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 december 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att klimatet är ett angeläget område som är föremål för extensiva åtgärder från stadens sida. Motionen riktar särskilt in sig på den del av klimatpolitiken som berör el- och energiproduktionen. Staden agerar dock på denna marknad endast som konsument och upphandlare, en roll som inte är utan inflytande. Cirka två tredjedelar av stadens el är idag miljömärkt. Kommunfullmäktige har tydligt uttalat att upphandlad el i stadens egna verksamheter bör uppfylla kravet på miljömärkt el. När avtalsperioder löper ut bör därför nya upphandlingar leda till att andelen miljömärkt el ökar ytterligare.

Stockholms stad har sedan mitten på 1990-talet arbetat aktivt och målstyrt för att minska utsläppen av växthusgaser. Från en utsläppsnivå på 5,3 ton koldioxidekvivalenter per stockholmare år 1990 redovisades år 2005 4,0 ton per capita. Motsvarande siffra från 2007 för Europeiska unionen är 10,5 ton per person. År 2015 ska stadens utsläppsnivå avseende koldioxidekvivalenter vara 3,0 ton per invånare. Stadens mål är att Stockholm ska vara en fossilfri stad år 2050. Insatserna för att nå målen på kort och längre sikt kanaliseras genom stadens miljöprogram.

Arbetet med miljöprogrammets mål sker i de konkreta verksamheter nämnderna och bolagen bedriver. Åtgärder som leder till måluppfyllelse inbegriper bland annat

god samhällsplanering för exempelvis minskat transportbehov, upphandling av miljövänlig el, krav på minskad energiförbrukning hos stadens samtliga nämnder och bolag samt konkreta åtgärder som till exempel utbyte av stadens samtliga fordon till miljöbilar till senast år 2010.

Vad som är en långsiktigt hållbar per capita-utsläpp av koldioxidekvivalenter är inte helt lätt att avgöra utifrån den pågående klimatdebatten. Allt mellan noll upp till två ton koldioxid per individ nämns, ibland beroende på om koldioxidutsläppen kommer från förnybara källor eller inte. Förenta nationerna nämner två ton koldioxidekvivalenter per individ som en eftersträvt nivå 2050. Utifrån vad som betraktas som acceptabel andel koldioxid i atmosfären, så måste sannolikt utsläppsnivåerna per capita ner ytterligare ändå. Stadens mål, vilket innebär utsläppsnivåer motsvarande 3,0 ton CO₂ 2015 och 2,0 ton CO₂ 2030 är dock enligt stadsledningskontorets uppfattning väl i paritet med vad internationella åtaganden efterlyser.

Stadsledningskontoret anser att kommunfullmäktige har formulerat mål för vad motionären efterlyser, åtgärder för att minska klimatpåverkan. Stadsledningskontoret menar att nedbrytning av klimatmålet bäst görs av nämnder och bolag där stadens verksamhet faktiskt bedrivs. När kommunfullmäktiges detaljeringsgrad är hög kring vilka redskap som ska användas för att nå fastställda mål, ökar risken för suboptimering på nämndnivå. Det av kommunfullmäktige antagna miljöprogrammet motsvarar de krafttag motionären efterlyser. Kommunstyrelsen ansvarar för programmets uppföljning och har därmed ett ansvar för att åtgärder genomförs.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 november 2008 följande:

- att i huvudsak bifalla kontorets förslag till beslut
- att därutöver anföra

Stockholm ska vara en klimateffektiv stad. Stadshusalliansen satsar en miljard kronor fram till 2010 i ett arbete för att inventera Stockholms stads offentliga miljöer, kommunala bostäder och fastigheter för att hitta miljö- och energibovar.

Energi ska användas så effektivt som möjligt genom smartare uppvärmning, tätare fönster och dörrar. Till detta kommer bättre ventilation och ett brett byte av gamla glödlampor till förmån för nya lågenergivarianter. Användningen av energikällor som ökar koldioxidutsläppen och därmed också påverkan på klimatet måste begränsa och fasas ut. Det effektivaste sättet att sänka bidraget till växthuseffekten är att i högre grad än tidigare premiera leveranssäkra, klimatneutrala energikällor.

Resultatet av detta arbete blir sammantaget en kraftig minskning av utsläp-

pet av växthusgaser. Stockholms stads klimatinitiativ är ett tydligt sätt att aktivt arbeta med klimatfrågan samtidigt som satsningen också visar vägen för andra både offentliga och privata aktörer.

Reservation anfördes av vice ordföranden Martin Michel (mp) med hänvisning till sitt yrkande, *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Åke Mezán (v) med hänvisning till sitt yrkande, *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Bengt Sandberg m.fl. (s) med hänvisning till kontorets förslag till beslut, *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av ersättaren Lars Wyke (kd) i enlighet med Kristina Alvendals m.fl. förslag till beslut.

Ersättaryttrande gjordes av ersättaren Yildiz Kafkas (mp) i enlighet med vice ordföranden Martin Michels reservation.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 oktober 2008 har i huvudsak följande lydelse.

”Stockholm – en klimatsmart stad” är en motion skriven av Mattias Ericsson (v). Ericsson beskriver de klimatförändringar vi står inför och ger som förslag att Stockholm stad ska bli ett föredöme och en inspirationskälla för andra länder och städer. Kontoret delar denna uppfattning och ser detta som en del i uppfyllandet av vision 2030.

Kontoret tycker att den miljövänligaste kilowattimmen är den som aldrig används och satsar främst på åtgärder som minimerar användningen av el och värme, bland annat har stora delar av kontorets fastighetsbestånd inventerats under 2008 med syfte att finna lönsamma åtgärder som minimerar energianvändningen. Kontoret har också som avsikt att genomföra åtgärderna.

För att minska användningen av el planerar kontoret en energisparkampanj som riktar sig mot hyresgästerna, det pågår också en inventering av vilka hyresgäster som har egen mätning av verksamhets el för att kunna öka andelen hyresgäster med egen mätning. Detta för att skapa incitament för hyresgästerna att minska sin elanvändning.

Kontoret satsar också på att testa ny belysningsteknik, bland annat lysdioder och halogenglödlampor.

Vad gäller produktion av el och värme så använder kontoret till största delen fjärrvärme och miljömärkt el. Vid installation av kyla så använder kontoret i första hand

fjärrkyla.

Kontoret har även installerat 288 kvm solceller på Kulturhusets tak. I dagsläget ser inte Fastighetskontoret att installation av solceller är ekonomiskt försvarbara. Dagens solceller levererar alltför lite energi i relation till den höga investeringskostnaden. Detta bidrar till en alltför lång återbetalningstid och behov av investeringsstöd i form av bidrag. Fastighetskontoret anser att man för den summa som installation av solceller skulle utgöra kan få ut en större miljönytta genom att i högre grad satsa på åtgärder för att minska energianvändningen. Kontoret följer naturligtvis teknikutvecklingen vad gäller solenergi och vindkraft.

Till skillnad från solceller så har solfångare högre verkningsgrad, de är också relativt billiga att producera och installera. Under nästa år ska kontoret tillsammans med stadens energicentrum utreda möjligheterna att installera solfångare i slakthusområdet där användningen av tappvarmvatten är stor.

Kontoret deltar också i ett nyligen uppstartat forskningsprojekt tillsammans med KTH, Bravida, Humlegården och Dynamate. Detta projekt syftar till att identifiera lämplig effektivisering av energitekniska system genom ett simuleringsprogram som skapas genom mätning och loggning av utvalda fastigheter. Projektet finansieras till 40 % av Energimyndigheten

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 november 2008 följande:

- 1 Förvaltningens svar på remissen godkänns.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad med vad som anges i tjänsteutlåtandet.

Reservation anfördes av vice ordförande Åsa Romson (mp) med hänvisning till eget förslag till beslut, *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach m.fl. (s), och Stellan F Hamrin (v) med hänvisning till Eva Louise Erlandsson Slorachs m.fl. förslag till beslut, *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 21 oktober 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen är positiv till att staden stödjer utvecklingen av teknik för energieffektivisering och alternativ energiproduktion och att Stockholms stad är ett utmärkt skyltfönster för spjutspetsteknik och svenskt miljöteknikkunnande. Förvaltningen

delar analysen att det inom Sveriges gränser finns mycket kunnande, utvecklingsarbete och nya tekniker och att det till stor del saknas efterfrågan på många produkter och tjänster som inte prövats i större skala. En sådan arena skulle kunna vara Stockholms stad, eftersom staden i kraft av stor inköpare och fastighetsägare skulle kunna bidra till att påskynda utvecklingen.

Kommunfullmäktige har beslutat att staden i två nya bostadsområden ska utforma och utveckla en miljöprofil varav Norra Djurgårdsstaden är det ena.

Nationellt och inte minst regionalt finns företag som ligger i frontlinjen inom miljö- och energitekniksektorn. För Stockholms del bedöms denna bransch ha goda förutsättningar att bli än mer framgångsrik på en internationellt växande marknad. Ett sätt att stimulera denna utveckling är att erbjuda möjligheter att testa tekniken och erbjuda en arena för sådan teknik- och systemutveckling samt att från stadens sida verka för och understödja exponering av teknikprodukter och företag. Stadens satsning på två nya miljöprofilområden har som ett viktigt mål att kunna erbjuda en sådan arena.

I projektet Energicentrum pågår en lång rad projekt inom stadens egna verksamheter som syftar till att peka på och undanröja administrativa hinder för energieffektivisering, introduktion av energieffektiv teknik (ny och befintlig), att få en samlad energistatistik för staden och introduktion av metoder för kostnadseffektiv upphandling av energisparåtgärder (EPC, Energy Performance Contracting).

När det gäller solceller genomförde stadsledningskontoret för drygt två år sedan en studie som identifierade 20 lämpliga objekt för installationer. För några av de identifierade objekten har installationer genomförts. Energicentrum kommer att utvärdera funktionen och handhavandet av dessa anläggningar, i syfte att få erfarenheter som kan underlätta framtida projekteringar av solcellsteknik. I rapporten "Minskade utsläpp av växthusgaser i Stockholms stad år 2015" finns potentialen för solenergi redovisad för stadens egna fastigheter och för staden som helhet. I den statliga budgetpropositionen framgår det att ett treårigt stöd för solceller kommer att införas, men att stödet kommer att utföras något annorlunda än det tidigare som tog slut 2007.

I motionen yrkas det på att staden enbart upphandlar miljömärkt el. Idag är ca två tredjedelar av stadens elanvändning miljömärkt. De flesta förvaltningar och bolag som inte har miljömärkt el har planerat för att upphandla sådan efter de nuvarande avtalens utgång.

Eftersom Energicentrum till en del redan arbetar med frågorna som föreslås i motionen, skulle en vidareutveckling och utvidgning av Energicentrums uppdrag och verksamhet göra att de i framtiden hanteras inom energicentrums verksamhet.

Energicentrum kan vara länken in i stadens verksamheter där den nya tekniken kan tillämpas. På så sätt blir staden ett skyltfönster för nytt kunnande, ny teknik och för svenskt näringsliv.

I budgeten för 2009 ges Miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att under året utreda förutsättningarna för ett eventuellt permanentande av Energicentrum.

AB Familjebostäder

AB Familjebostäders kontorsyttrande daterat den 8 december 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Bolaget delar förslagsställarens grundtanke att klimatförbättrande åtgärder måste föras på flera olika plan, med betydande satsningar och investeringar. Motionens detaljförslag kommenteras närmare nedan i enlighet med formulerade yrkanden i motionen.

1). Stockholms Stad skall göra en massiv investering i klimatsmart energi finansierad bl.a. av de investeringsfonder som finns efter de stora utförsäljningarna.

Familjebostäder har tidigare redovisat till staden att vi kan minska CO² med 12-13 procent (jämfört år 2006) av utsläppen genom energibesparingsåtgärder som har upp till 2 års återbetalningstid. Åtgärderna för att minska utsläppen av CO² kan därigenom genomföras utan investeringsfonder. Bolaget ser av samma skäl inte att investeringsfonder är nödvändiga för en satsning på klimatsmart energi som motsvarar Stockholms stads ambitioner.

2). En utredning tillsätts för att undersöka möjligheter och kostnader med mål att investera i och bygga solceller i nybyggnation i staden, på allmännyttans bestånds tak och stadens egna fastigheter. Utredningen ska också utreda möjligheten till att subventionera inköp av solceller och andra klimatsmarta sätt att producera egen el till villaägare som vill satsa på att stoppa klimatförändringarna.

Familjebostäder har erfarenhet av solceller från bland annat Hammarby Sjöstad, där dessa producerar el för elanvändningen i en av bolagets byggnader. Projektet fick ekonomiskt statligt stöd av Energimyndigheten, vilket också var en förutsättning för att projektet skulle genomföras då solceller är en kostsam investering. Funktionellt fungerar anläggningen enligt plan. Slutsatsen är emellertid att solceller måste bli avsevärt billigare för att det ska anses vara lönsamt att investera i. Enligt bolagets bedömning finns det andra kostnadseffektiva sätt att minska utsläppen av CO².

3). All nödvändig upphandling av el som sker inom staden ska ske genom bolag där elen är miljövänlig och klimatsmart producerad.

I Familjebostäders Energistrategi, antagen den 16 maj 2008, har bolaget beslutat att 20 % av bolagets totala energianvändning gällande el och värme ska vara producerad genom förnyelsebara källor.

Av den totala energianvändningen utgör elanvändningen endast 10 % av energibehovet. Vi kan således konstatera att den största miljöpåverkan sker genom Familjebostäders värmeanvändning, varför vi ser en större potential till klimatförbättring genom satsningar på miljövänlig värmeproduktion.

4). Staden skapar en fond för att stimulera framtagande av mer effektiva miljövänliga el-lösningar, Stockholms El-fond som varje år ska satsa pengar på forskningsprojekt för att stödja forskningen kring miljövänlig elproduktion.

Forskning och utveckling bör vara kopplat till de centrala myndigheter som har uppdrag av staten att bedriva sådan verksamhet. När det gäller energieffektiva lösningar och energiforskning ser Familjebostäder att Energimyndigheten torde vara den aktör som har bäst förutsättningar att bedriva professionell och samlad forskning i frågan, i egen regi eller genom att ge forskningsbidrag till universitet och högskolor.

Att Stockholms stad grundar en egen forskningsverksamhet för forskning kring miljövänlig elproduktion anser bolaget vara mindre ändamålsenligt, eftersom staden vare sig har resurser eller kompetens för denna form av verksamhet. Däremot är det viktigt att poängtera att stadens bolag, som Familjebostäder, har goda förutsättningar att prova ny miljövänlig teknik i verksamheten och bistå med erfarenhetsåterföring till myndigheterna.

AB Stockholmshem

AB Stockholmshems kontorsyttrande daterat den 9 december 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Bolaget instämmer i motionärens inställning att stora insatser måste göras för att hejda klimatförändringarna. Motionären tar specifikt upp frågan om att producera elen klimatsmart. För Stockholmshems del uppgår idag den totala koldioxidbelastningen till 82 ton. Av denna utgör elproduktionen endast 5 ton. Av denna anledning satsar bolaget mest på att ersätta fossila bränslen, olja och stadsgas, med fjärrvärme och egen värmeproduktion från pellets.

Den el som vi använder i våra fastigheter kommer senast 2010 att bytas ut mot så kallad grön el.

Miljömässigt är den bästa elen den som inte förbrukas. För att minska elkonsumtionen sker ett kontinuerligt utbyte av maskinell utrustning och armaturer med bättre prestanda. Bland annat ska vi pröva ett system med LED-belysning i exempelvis hissar.

För att producera den el som behövs på vintern med korta dagar och lågt stående sol fordras mycket, mycket stora anläggningar av solceller för att kompensera bortfallet av vanlig el. Med stora subventioner, liknande dem i Tyskland och Japan, skulle det dock kunna bli intressant att investera i solceller för att kunna minimera användandet av den dyraste och ”smutsigast” producerade elen. I sammanhanget kan det vara värt att nämna att man i statens budgetproposition för 2009 avsatt 339 Mkr för spridning av ny energiteknik såsom solceller.

I ett av Stockholmshems byggprojekt i Annedal studerar vi möjligheterna att investera i både solceller och solfångare, de sistnämnda för att bidra till fastighetens uppvärmning. Vi följer också utvecklingen av kraftalstrande lokala vindsnurror i stadsmiljö för att utvärdera om sådana kan vara ett hållbart alternativ i framtiden.

AB Svenska Bostäder

AB Svenska Bostäders kontorsyttrande daterat den 27 november 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Motionären yrkar på att kommunfullmäktige fattar beslut att:

- ”Stockholm Stad gör en massiv investering i klimatsmart energi finansierad bl.a. av de investeringsfonder som finns efter de stora utförsäljningarna.”

Vår förhoppning är att inkomster från fastighetsförsäljningarna kommer våra hyresgäster tillgodo i form av såväl utökat underhåll som energibesparande åtgärder. Vi anser att de största klimatbesparingarna görs genom riktade satsningar på energibesparande åtgärder.

- ”en utredning tillsätts för att undersöka möjligheter och kostnader med mål att investera i och bygga solceller på nybyggnation i staden, på allmännyttans bestånds tak och stadens egna fastigheter. Utredningen skall också undersöka möjligheten att subventionera inköp av solceller, och andra klimatsmarta sätt att producera egen el till villaägare som vill satsa på att stoppa klimatförändringarna.”

Motionären föreslår att Sthlm Stad använder sina tiotusentals hustak för produktion av småskalig el med hjälp av solceller, samt utplacering av enklare vindsnurror på tak och väggar.

Enl. vår uppfattning en mycket dyr elproduktion som knappast kan motiveras i befintlig bebyggelse.

Vid nybyggnation däremot bör såväl solceller som solfångare kunna utnyttjas i betydligt större utsträckning än vad som gjorts hittills.

Istället för enkla vindsnurror borde Sthlm Stad överväga att investera i ett antal vindkraftverk i nyproducerade vindkraftparker. En mer ekonomisk lösning som dessutom torde ha större positiv klimatpåverkan.

Ekonomiskt stöd till villaägare för installation av solceller, solfångare och mindre vindkraftverk kan säkert stimulera viljan till egen miljövänlig elproduktion. För att få upp tillverkningsvolymerna och därmed sänka investeringskostnaden borde stödet även omfatta fastighetsägare till flerfamiljshus.

- ”all nödvändig upphandling av el som sker inom staden ska ske genom bolag där elen är miljövänligt och klimatsmart producerad.”

Hela Svenska Bostäders nuvarande och framtida elleverans är miljömärkt enl. Svenska Naturskyddsföreningens miljömärkning ”Bra Miljöval”, som innebär att leveransen innehåller 95% vattenkraft och 5% elenergi från övriga förnyelsebara källor märkta med Bra Miljöval.

Vår förhoppning är att även andra bolag ställer liknande krav på sin elleverantör.

- ”staden skapar en fond för att stimulera framtagandet av mer effektiva miljövänliga el-lösningar, Stockholms El-fond som varje år ska satsa pengar i forskningsprojekt

för att stödja forskning kring miljövänlig elproduktion.”

Det nuvarande systemet med El-certifikat syftar till att skapa lönsamhet i miljövänlig elproduktion. Ytterligare stöd till specifika forskningsprojekt kan säkert bidra positivt till framtida lösningar.

RESERVATIONER M.M.

Fastighetsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Martin Michel (mp) enligt följande

att bifalla motionärens förslag samt
att i huvudsak bifalla kontorets förslag till beslut samt
att därutöver anföra

Det är viktigt att fastighetsnämnden så som en stor fastighetsägare är intresserad av och villig att satsa och pröva ny miljöteknik. Förvaltningen ska vara framsynt i sitt miljöarbete och vara bra på att söka pengar för olika klimatskyddande och energibesparande projekt. Att vara i framkant och innovativ när det gäller ny miljöteknik skapar ett gott rykte och mervärde för Stockholm. Inom exempelvis solcellstekniken utvecklas just nu ny teknik och nya billigare material som kraftigt minskar investeringskostnaderna. Små solcellsanläggningar för specifika elenergiebehov kan bli ännu mer intressant. Även utvecklingen av små vindkraftverk går fort och kan vara värt att studera närmare.

Vi vill att fastighetsförvaltningens energianvändning minskar med minst 20 procent fram till 2014 och att all el som köps in av förvaltningen är så kallad 'Bra Miljövalsel' där 10% av energianvändningen kommer från solenergi.

Att planera in mer grönska i form av träd, grönska och gröna tak (sedumtak) i anslutande utemiljöer är andra både energieffektiva och klimatsmarta åtgärder som ger många positiva värden. Ett klimatsmart tänkande ska genomsyra alla verksamheter. Ett annat exempel är att slopa tjänstebilar som löneförmån och i stället använda bil från bilpool för tjänsteresor. Det är också viktigt att på arbetsplatserna diskutera och verka för ett klimatsmartare beteende och goda attityder och sprida mer kunskap om och för en bättre miljö.

Reservation anfördes av ledamoten Åke Mezán (v) enligt följande

Nämnden ställer sig positiv till motionens förslag och intentioner.

Det finns i dag ingen viktigare fråga att lösa politiskt än miljö och klimatproblematiken. Kontoret instämmer i motionärens beskrivning av problemet och ser att energiförbrukningen är en nyckelfråga och därför bör prioriteras i stadens arbete, och i alla frågor ses som en ytterligt viktig del i stadens kärnverksamhet.

Den miljövänligaste kilowattimmen är självklart den som aldrig används, och det är väldigt viktigt att dessa ökar. Men vi kan, och bör inte värja oss mot den tekniska utvecklingen som sker inom alla samhällets sfärer och denna utveckling kommer

onekligen att leda till fler energikrävande apparater. Därför måste vi även se till att de kilowattimmar som används ska vara så miljövänligt producerade som möjligt är.

Miljötänk är en investering som inte ska ses som ur ett ekonomiskt perspektiv. Förslaget innebär en investering i livsmiljö och framtid, helt ovärderliga i pengar mätt.

Vi menar även att om en så pass stor aktör som Stockholm skulle satsa i ett så här storskaligt el-projekt skulle det på ett positivt sätt påverka såväl effektiviteten i solcellerna som priset på desamma.

Kontoret har en rad utmärkta åtgärder för att minska antalet använda kilowattimmar inom sin verksamhet t.ex. energisparkampanj riktad till våra hyresgäster, tester av ny belysningsteknik och kontoret använder sig redan i dag av främst fjärrvärme och miljömärkt el. Detta är utmärkt och kan mycket väl, utöver sin primära uppgift att vara klimatsmart, fungera som inspiration för andra verksamheter, både inom och utom staden. Men hur gärna vi än vill kommer detta inte att räcka utan vi måste ändå arbeta för att de kilowattimmar som tarvas för stadens verksamheter produceras klimatsmart.

Att kombinera solceller med den typen av solfångare som idag används kan skapa ett komplett system för att ta tillvara den energi solen ger oss så pass generöst av. Om det finns bättre, billigare och effektivare instrument ska dessa självklart användas där det är möjligt. Inga gamla synsätt och låsningar får stå i vägen för framtidens lösningar.

Kontoret deltar redan i dag i ett nyligen uppstartat forskningsprojekt tillsammans med KTH, Bravida, Humlegården och Dynamate. Detta projekt syftar till att identifiera lämplig effektivisering av energitekniska system genom simuleringsprogram som skapas genom mätning och loggning av utvalda lösningar. Vi har i vårt beslut att ansluta oss till detta projekt sett vikten av att stöda och stå bakom forskning. Det är självklart positivt att ytterligare utveckla denna typ av verksamhet och ställer oss positiva till skapandet av en fond för att stimulera framtagandet av mer effektiva miljövänliga lösningar för att satsa pengar i forskningen kring miljövänlig elproduktion.

Reservation anfördes av ledamoten Bengt Sandberg m fl (s) enligt följande

Fastighetsnämnden beslutar att som svar på remissen åberopa kontorets tjänsteutlåtande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av vice ordförande Åsa Romson (mp) enligt följande

att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att delvis tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

I miljöpartiets budget för 2009 med inriktning för 2010 och 2011 aviseras avsättningar från vinstmedel, 'klimatmiljarder' just för de satsningar på energiomställning och satsning på spetsteknik som motionen efterlyser.

Den el som staden använder i framtiden, som uppfyller kraven på miljömärkt el, bör produceras av staden eller köpas från leverantörer som enbart producerar miljömärkt el.

Reservation anfördes av ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach m.fl. (s) och Stellan F Hamrin (v), enligt följande

att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anför följande:

Vi uppskattar förvaltningens i huvudsak positiva svar men anser att satsningarna på att i staden utveckla arbetet med förnybar energi i form av ex. solceller och solpaneler bör öka väsentligt liksom arbetet med energisparande åtgärder.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2008:68

2008:68

Motion av Mattias Ericson (v) om Stockholm - en klimatsmart stad

Dnr 303-2300/2008

Att vi befinner oss inför en miljöproblematik som saknar motstycke i historien är varken någon nyhet eller hemlighet. Ändå kan man förledas att tro det när man ser de insatser som görs från Stockholms stads sida för att dra vårt strå till den globala kampen mot klimatförändringarna.

Problemen vi står inför handlar inte enbart om den förändring av havsnivåerna som oftast diskuteras, utan i uppvärmningens spår kommer sjukdomar att sprida sig till tidigare osmittade områden. Vi kommer att få nya grupper av flyktingar som flyr pga. ekologiska förändringar som omöjliggör odling, tillgång till vatten etc. Dessa eko-flyktingar kommer självklart att kämpa för grundläggande mänskliga rättigheter och de kommer att konkurrera om de nödvändiga förutsättningarna för dessa även med oss i den rika välfärdsstaten Sverige.

Detta är väl känt och Stockholm som stad måste bli ett föredöme och en inspirationskälla för andra länder och städer.

En av de stora bovorna i miljödramat är elproduktionen. El som produceras via kolkraftverk och kärnkraft har en massivt negativ inverkan på miljön och klimatförändringarna. Därför måste Stockholm göra sig fri från miljönegativ el och istället börja producera miljövänlig el och i de fall ytterligare el behöver köpas in endast köpa el från företag som producerar klimatsmart eller miljömärkt energi.

Arbetet med klimatförbättrande åtgärder måste föras på flera olika plan, men utan massiva satsningar och investeringar är det inte möjligt.

Det miljövänligaste viset att producera el är att solproducera el. Stockholms stad har en enorm potential till att använda solceller genom att utnyttja de tiotusentals hustak som staden själv i olika bolagsformer äger och har tillgång till.

Detta kan ske utan att nämnvärt påverka stadens utseende eller på annat sätt negativt inverka på den vackra stad vi lever i.

Utöver solceller på taken finns även möjligheten att i fönster placera solfångare som redan med dagens teknik kan driva t.ex. en dator. Stockholms stads fastigheter har ett nästintill oändligt antal fönster och kan på det viset producera en icke försumbar mängd energi enbart genom att inhandla denna typ av produkter och börja placera ut.

Att finna platser att placera ut enklare vindsnurror på t.ex. tak och väggar är andra sätt att själv producera el.

Målsättning måste vara att varje enskild byggnads el ska vara miljövänligt producerad av fastigheten själv genom solceller på tak, väggar och i fönster, vindsnurror eller andra för ändamålet väl anpassade tekniker.

Mycket av tekniken finns som synes redan i dag, men det finns även problem som forskningen måste ges medel att lösa. Stockholm kan som stad stimulera forskningen genom att skapa en fond för att stimulera framtagandet av mer effektiva miljövänliga el-lösningar, t.ex. kallad Stockholms El-fond, som varje år ska satsa pengar i forskningsprojekt för att stödja forskningen kring miljövänlig och klimatsmart elproduktion. Stockholm ska vara en spjutspets och ett föredöme när det gäller forskningen kring miljövänlig och klimatsmart el.

Det kommer att ta tid för staden att själv producera all den el den behöver via dessa investeringar. Fram till dess finns dock möjligheten att köpa in elen via elbolag som enbart producerar miljövänlig och klimatsmart el.

Genom följande beslut kan staden investera sig till klimatförbättringar i världsklass!

Jag yrkar därför att kommunfullmäktige fattar beslut att

1. Stockholms stad gör en massiv investering i klimatsmart energi finansierad bl.a. av de investeringsfonder som finns efter de stora utförsäljningarna
2. en utredning tillsätts för att undersöka möjligheter och kostnader med mål att investera i och bygga solceller på nybyggnation i staden, på allmännyttans bestånds tak och stadens egna fastigheter. Utredning skall också undersöka möjligheten att subventionera inköp av solceller, och andra klimatsmarta sätt att producera egen el till villaägare som vill satsa på att stoppa klimatförändringarna
3. all nödvändig upphandling av el som sker inom staden ska ske genom bolag där elen är miljövänligt och klimatsmart producerad

4. staden skapar en fond för att stimulera framtagandet av mer effektiva miljövänliga el-lösningar, Stockholms El-fond som varje år ska satsa pengar i forskningsprojekt för att stödja forskningen kring miljövänlig elproduktion.

Stockholm den 29 september 2008

Mattias Ericson